

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Digitální učební materiál

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60
České Budějovice

Název materiálu: Mikroorganismy, mikrobiologická diagnostika a léčba infekčních nemocí

Autor materiálu: MUDr. Zdeňka Kasková

Datum (období) vytvoření: 2. 3. 2013

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Tematická oblast: Ochrana veřejného zdraví

Sada: OZ1

Číslo DUM: 5

Předmět, ročník: Ochrana veřejného
zdraví, 2. ročník

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 24. 9. 2013

Třída: ZDA 2.B

Ověřující učitel: Mgr. Hana Rybáková

Popis způsobu použití materiálu ve výuce:

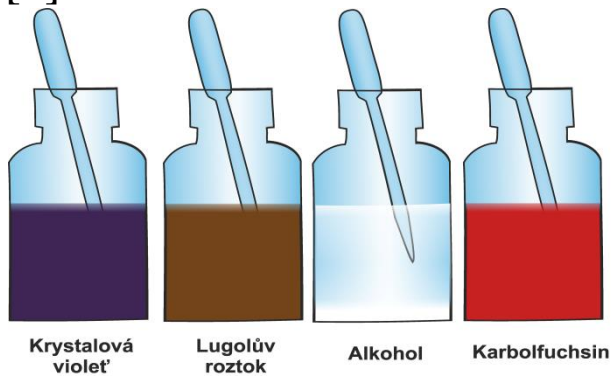
Pracovní list, který je určen žákům pro individuální procvičení látky a rovněž může sloužit učitelům k ověření znalostí a dovedností žáků v daném tématu. Materiál navazuje na látku vyloženou v tematickém celku mikrobiologie. Pracovní list je vhodné vyplňovat až po kompletním probrání látky. Jeho součástí je i klíč správných řešení.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Úkol č. 1

Na obrázku jsou čtyři základní chemikálie, které se používají ke Gramovu barvení. K čemu toto barvení slouží? Jaké jiné barvicí metody znáš?

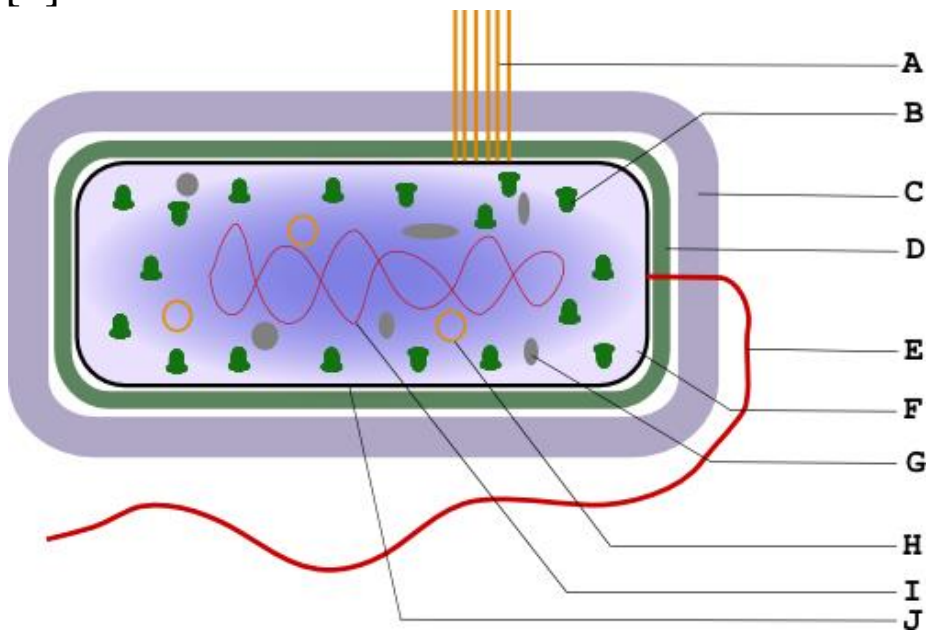
[1]

Úkol č. 2

Ve schématu bakteriální buňky jsou jednotlivé součásti označeny písmeny. B je ribozom, G vakuola, H plazmid; doplň, co patří k písmenům A, C, D, E, F, I a J.

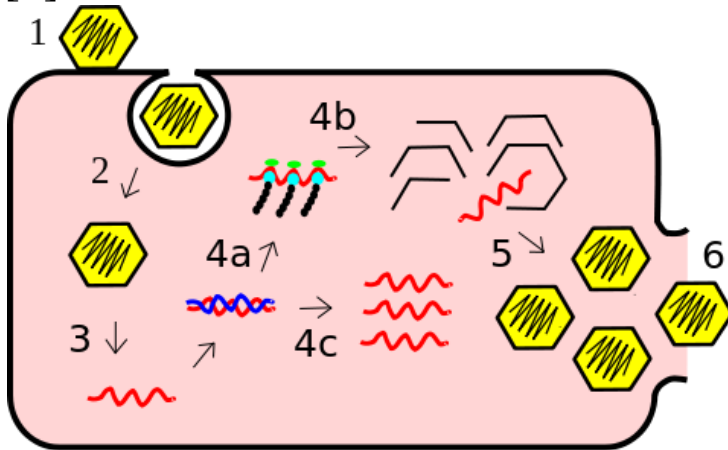
[2]

Úkol č. 3

Na obrázku je znázorněn postup virové infekce. Popiš jednotlivé fáze.

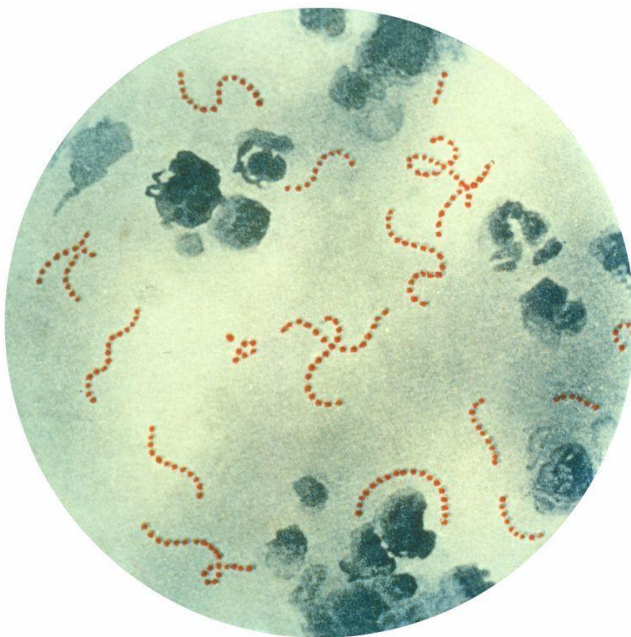
[3]

Úkol č. 4

Urči správný rodový název bakterií rostoucích na kultivační půdě podle jejich typického tvaru a uspořádání.

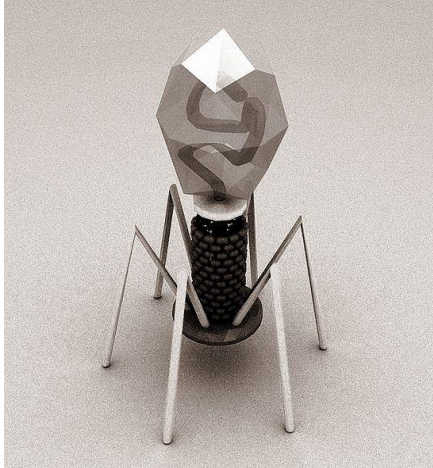
[4]

Úkol č. 5

Mikroorganismus na obrázku je bakteriofág. Mezi které mikroby ho zařadíš? Kdo je jeho hostitelem?

[5]

Úkol č. 6

Na obrázku vidíš pacientku po těžké alergické reakci - anafylaktickém šoku, který může být způsoben i antimikrobními léky. Jaké jiné vedlejší účinky kromě patologických imunitních reakcí ještě mohou antimikrobní látky mít?

[6]

Klíč správných řešení:

Úkol č. 1

Podle barvitelnosti Gramovým barvivem se bakterie dělí na dvě základní skupiny – na Gram pozitivní, které se barví modrofialově a na Gram negativní, které se barví růžovočerveně. Další barvicí metody jsou např. podle Ziehl – Neelsena na zbarvení acidorezistentních bakterií nebo podle Burriho na znázornění pouzder.

Úkol č. 2

- A – pili (fimbrie)
- C – bakteriální pouzdro
- D – bakteriální stěna
- E – bičík
- F – cytoplazma
- I – nukleoid
- J – cytoplazmatická membrána

Úkol č. 3

- 1 – přilnutí viru k hostitelské buňce
- 2 – průnik do buňky
- 3 – odhození obalu
- 4a, 4b, 4c – přeprogramování buňky na tvorbu nových virionů
- 5 – vznik nových virionů
- 6 – uvolnění virionů z poškozené buňky

Úkol č. 4

Streptokok.

Úkol č. 5

Bakteriofág patří mezi viry, jeho hostitelem jsou bakterie.

Úkol č. 6

Dalšími vedlejšími účinky mohou být účinky toxické (poškození různých tkání) a poruchy biocenózy (normálního mikrobiálního osídlení), které mohou mít za následek vznik oportunních infekcí.

V pracovním listu byly použity obrázky z následujících zdrojů:

1. Adnav.[cit. 2013-03-01]. soubor dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: <http://www.wikiskripta.eu/index.php/Soubor:Gb.png>
2. Neznámý autor.[cit. 2013-02-25]. soubor dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Structure_bacterienne.png
3. Franciscops2.[cit. 2013-02-25]. soubor dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://simple.wikipedia.org/wiki/File:Virus_Replication_Cycle.svg
4. CDC.[cit. 2013-02-25]. soubor dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://www.wikiskripta.eu/index.php/Soubor:Streptococcus_pyogenes.jpg
5. Mysid.[cit. 2013-02-25]. soubor dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:T4_rendered.jpg
6. Hmwith/Don Stalons.[cit. 2013-02-25]. soubor dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Plastic_oxygen_mask_on_an_ER_patient.jpg